

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

AUTORSKÁ ILUSTROVANÁ KNIHA

SVĚTLO VÁNOC

Petra Horáková

Plzeň 2018

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Ilustrace a grafika

Specializace Mediální a didaktická ilustrace

Bakalářská práce

AUTORSKÁ ILUSTROVANÁ KNIHA

SVĚTLO VÁNOC

Petra Horáková

Vedoucí práce: Ak. mal. Renáta Fučíková
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeská univerzita v Plzni

Plzeň 2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petra HORÁKOVÁ**
Osobní číslo: **D15B0088P**
Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Ilustrace a grafika, specializace Mediální a didaktická ilustrace**
Název tématu: **Autorská ilustrovaná kniha**
Zadávající katedra: **Katedra výtvarného umění**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Minimální rozsah prací

Počet: 1 kniha s minimálně 20 listy

Formát: do A3

Popis realizace: Od prvních návrhů, přes volbu techniky k realizaci finálních ilustrací. Technika libovolná.

Výstup: Kompletně řešená kniha vytištěná ve třech exemplářích, samozřejmostí je řešení obálky včetně typografie.

Pro úspěšné získání zápočtu je nezbytné v rámci pravidelné docházky na výuku seminářů ke kvalifikační práci 1x týdně předkládat průběžně rozpracované dílo ke konzultaci vedoucímu práce.

Postup realizace:

1) listopad - Teoretická část práce: (bod 1. - 2. uvědomit si, kdo jsem, odkud přicházím, kam směřuji - dříve nežli začnu pracovat). Praktická práce sběr materiálů a průběžné intenzivní studium zdrojů.

2) prosinec - Předložení řady skic a variant řešení.

3) leden - Varianty pracovní verze, volby nejvhodnější varianty, průběžné práce na praktické části závěrečné práce.

4) únor - Předložení adekvátně rozpracované praktické části závěrečné práce, předložení rozpracované teoretické části závěrečné práce v souladu s doporučenou osnovou.

5) březen - Realizace výsledného projektu, předložení pracovní verze kompletní teoretické práce.

6) duben - Finalizace a odevzdání: (finalizace projektu, dokončení teoretické i praktické části práce, odevzdání obou částí práce včetně uložení kompletní finální verze práce na CD/DVD (v podobě pro tisk).

Obhajoba: květen, červen.

Rozsah praktické části: **vyplyne ze zpracování BP**

Rozsah teoretické části: **min. 7 normostran textu**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

BAMMES, Gottfried. *Die Gestalt des Menschen: Lehr- und Handbuch der Künstleranatomie.* Ravensburg: Ravensburger Buchverlag, 1995. ISBN 3473483788.

MATEU-MESTRE, Marcos. *Framed ink: drawing and composition for visual storytellers.* Culver City, CA: Design Studio Press, 2010. ISBN 1933492953.

BROUČEK, Stanislav a Richard, JEŘÁBEK, ed. *Lidová kultura: národopisná encyklopedie Čech, Moravy a Slezska.* Praha: Etnologický ústav Akademie věd České republiky v Praze a Ústav evropské etnologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně v nakl. Mladá fronta, 2007. ISBN 978-80-204-1450-2.

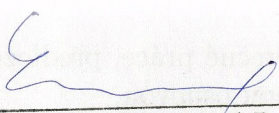
VONDRUŠKA, Vlastimil. *Církevní rok a lidové obyčeje aneb kalendárium světců a světic, mučedníků a mučednic, pojednávající o víře českého lidu k nim, jakož i o liturgii katolické.* Ilustroval František SKÁLA. České Budějovice: Dona, 1991. ISBN 80-85463-03-2.

FRAZER, James George. *Zlatá ratolest: magie, mýty, náboženství.* 2. vyd. Přeložil Věra HEROLDOVÁ-ŠTOVÍČKOVÁ, přeložil Erich HEROLD. Praha: Mladá fronta, 1994. ISBN 80-204-0488-0. **KRČEK, Josef.** *Vánoce: putování do Betléma.* Ilustroval Renáta FUČÍKOVÁ. Praha: Albatros, 2011. ISBN 978-80-00-02856-9. **KRČEK, Josef.** *Příběhy dvanácti měsíců.* Ilustroval Renáta FUČÍKOVÁ. V Praze: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-04104-9.

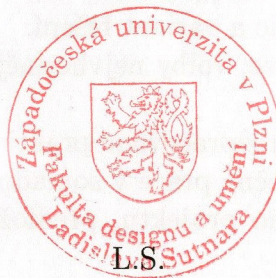
Vedoucí bakalářské práce: **akad. mal. Renáta Fučíková**
Katedra designu

Datum zadání bakalářské práce: **29. září 2017**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2018**

v z. Mgr. Jindřich Lukavský, Ph.D.
proděkan pro studijní a pedagogické záležitosti

Doc. akademický malíř Josef Mištera
děkan

Mgr. Jindřich Lukavský, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 23. října 2017

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2018

.....

podpis autora

OBSAH

1	MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	7
2	TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE	9
	2.1 Téma a důvod jeho volby	9
	2.2 Cíl práce	10
3	PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY	11
	3.1 Proces přípravy	11
	3.2 Proces tvorby	12
4	POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR	14
	4.1 Popis díla	14
	4.2 Technologická specifika	16
	4.3 Přínos práce pro daný obor	17
5	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	18
	a) Knižní a periodická literatura	18
	b) Internetové zdroje	19
6	RESUMÉ	20
7	SEZNAM PŘÍLOH	21

1 MĚ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

K umění, konkrétně ke kreslení, jsem měla vztah už v dětství. Zobrazování fantaskních scén a světů, tvorů a draků z oblíbených příběhů a filmů, na které jsme si s kamarádem hrávali, byla mou oblíbenou činností. Jako malá jsem kreslila velice ráda, můj zájem možná vzrostl i díky mé umělecky nadané a orientované rodině, a hlavně mé sestře, se kterou jsem jako malá trávila z rodinného kruhu nejvíce času. Byla mi inspirací i rivalem, jak se postupem času ukázalo, neboť je starší a vždy byla ta „lepší a talentovanější“.

Až na vyšším stupni základní školy jsem si začínala uvědomovat, že umím kreslit lépe než mí spolužáci. V této době jsem také navštěvovala ZUŠ v Opavě, díky níž můj zájem o umění rostl čím dál více.

Poté přišlo dilema co dál se studiem. Gympl či umělecká? Určitě nelituji svého rozhodnutí nastoupit na střední uměleckou školu. Já si vybrala obor grafického designu. Během studia jsem si prošla vývojem technik a zobrazení děl, od klasické kresby, přes tradiční grafické techniky, počítačovou grafiku a fotografii. Fotografie - ta tradiční analogová - mě velice uchvátila. Postupem času mi ale docházelo, že kresba pro mne znamená mnohem více a fotce se budu věnovat ve svém volném čase. Stále ve mě totiž zůstala ta vášeň z dětství, vášeň kreslit vlastní smyšlené či přírodou inspirované výjevy.

Také zaměření a zájem o určitá témata a náměty se během těch čtyř let na střední škole měnil. Od fantasy příběhů, přes temné obludy až k realistickým momentům z každodenního obyčejného života.

Mým problémem byla vždy přílišná realističnost a detailnost obrázků. V minulosti jsem to tedy vnímala jako něco negativního. Nyní toto využívám co nejvíce ve svůj prospěch.

Knihy miluji od útlého věku. Na základní škole jsem si vždy představovala, jak ilustruji různé beletrie, které si pak lidé kupují v knihkupectvích a příběhem je provází mé obrázky. S kamarádkou jsme si také často říkaly, že společně vytvoříme krátké příběhy, které „ona“ napíše a já k nim vytvořím ilustrace.

Po studiu grafického designu mě tato představa stále neopustila, a tak jsem se pustila do hledání univerzit s oborem „ilustrace“. A tak

jsem se dozvěděla o FDULS v Plzni. Do té doby jsem o tomto místě neměla ani ponětí, poněvadž leží na druhé straně ČR.

Tato dálka, mnoho nových tváří a mnoho nových přístupů ke kresbě a malbě mi velice prospěly. Díky základům v prvním ročníku jsem se velmi zdokonalila v práci s linkou, a hlavně v práci s akvarelem, což do té doby pro mě byla bolest. Dnes je to jedna z mých neoblíbenějších technik. Také jsem zde objevila kouzlo digitální malby. Zpočátku mě technika uchvátila, postupem času mi ale docházelo, že mi chybí jakýsi fyzický kontakt s nástroji, jako jsou papír, tužka a štětec. Hlavně mi nevyhovovalo to neustálé zírání do PC monitoru.

Díky rozličným zadáním v ateliéru jsem si mohla zkusit mnoho věcí – klasickou ilustraci knihy, didaktickou ilustraci, komiks, stripy a mnoho jiných. Stále více mi ale připadá, že didaktika mi prostě „sedí“. Ráda se vzdělávám a jsem ráda, když mají jiní lidé zájem se vzdělávat. Proto bych ráda prostřednictvím zajímavých a zábavných ilustrací předávala tyto informace dál mezi ostatní.

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE

2.1 Téma a důvod jeho volby

Jako svou bakalářskou práci jsem si vybrala téma „Autorská ilustrovaná kniha“. Nebyl to můj prvotní nápad, těch jsem měla plno. Zpočátku jsem chtěla ilustrovat již existující knihu, a to průvodce hor a lesů v České Republice, protože mám k tomuto tématu velice blízko. Nakonec jsem si ale zvolila téma zimních svátků – Vánoce.

Ani nevím proč k nim mám takový vztah, možná to bude nějakými pěknými vzpomínkami v mém podvědomí pocházející z mého dětství. Nebo také proto, že Vánoce jsou svátky klidu, rozjímání, duševního poznání a uvědomění. Poslední dobou byl můj život nabitý hektickými a psychicky náročnými událostmi, a tak mě to možná instinktivně táhlo k tomuto tématu. Hlavně jsem si je ale zvolila i proto, že jsem si vždy přála nakreslit či namalovat nějaké vánoční a zimní scenérie během vánočních svátků, kdy na člověka dýchá magická atmosféra ze všech stran. Nikdy jsem si na to ale pořádně nenašla čas.

Každopádně jsem se chtěla vyhnout těm dnešním komerčním oslavám Vánoc. Ty z hloubi duše odmítám. To neustálé běhání po obchodech, shánění nezměrného množství dárků, snažení, aby vše bylo dokonalé a často i lacně přezdobené. V tomto momentě Vánoce naprosto ztrácí svou podstatu. Ty byly původně velice skromné. A tak jsem spíše tíhla k tradicím. Prvně to měly být tradice ze všech koutů světa, poté jen naše české tradice. Postupně se ale mé zaměření měnilo a víc jsem se zabývala věcmi, které mě doopravdy nejvíce zajímaly a o kterých mnoho lidí ani netuší. O původu Vánoc, původu pohanském. A také střetnutí s tradicemi křesťanskými, protože těmi jsme zde v Čechách ovlivněni nejvíce – to jsou ty „pravé české Vánoce“.

2.2 Cíl práce

Toužila jsem po tom, abych během práce na tomto tématu pochopila mnoho duchovních věcí a to, proč mají tyto svátky tak silné kořeny v historii lidstva. Proč lidé uctívali v těchto dlouhých zimních nocích Slunce nebo slámu nebo proč dávali štědrovečerní večeři i svým zvířatům či dokonce stromům. Vše se bohužel do knížky nevešlo.

Touto prací, knížkou, jsem tyto zajímavé informace o pohanských oslavách Vánoc, chtěla předat ostatním lidem, a to převážně v obrazové formě, tak, aby ilustrace „mluvila“ a text byl minimální. Samotnou ilustrací jsem si přála vyjádřit atmosféru a duchovní náboj Vánoc. Mým cílem bylo také zobrazit zimu jako další krásnou epochu roku.

Z uměleckého hlediska jsem doufala v určitý posun mých schopností v použití kresby a linky, což mě vedlo k větší dynamičnosti a k užití více volných, někdy až agresivních tahů tužkou.

3 PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY

3.1 Proces přípravy

Nejdůležitější věcí byla správná fakta. V knihách a na internetových stránkách jsem se snažila zjistit co nejvíce zajímavých informací. Čerpala jsem z velkého množství zdrojů, abych si byla jistá, že informace jsou pravdivé.

Na počátku jsem si četla o tradicích vánočních svátků z různých států ve světě, bylo to ale tak obrovské množství údajů, že jsem se zaměřila pouze na české tradice. Hledání knížek a různých poznatků se tak stalo mnohem jednodušším, poněvadž takovýchto knížek je nezměrně mnoho. Ne vždy však kvalitních. Pustila jsem se do čtení a poznávání tradic, o kterých jsem předtím neměla ani potuchy. Do těchto starých tradic jsem se postupně začínala zamilovávat a ty dnešní komerční mi začínaly jít proti srsti. Hlavním důvodem bylo i to, že si začínám uvědomovat a obdivovat krásu slovan-
ských tradic a ztotožňuji se s nimi.

Stále jsem se však chtěla dozvědět o těch nejstarších záznamech vánočních svátků, ve skutečnosti o oslavách zimního Slunovratu. Jsou to staré oslavy a rituály, během nichž lidé uctívají Slunce a věří v jeho blízký návrat, a s ním i návrat života. Jak všichni víme, během zimy příroda spočívá v hlubokém spánku, dny jsou krátké a noci dlouhé, temné a mrazivé. A to je důvod, proč se tento typ oslav vůbec zrodil.

Tato starobylá pohanská a keltská kultura mě velice přitahuje a zajímá, proto jsem se do čtení a poznávání dočista ponořila.

Velice důležité byly reference, obrázky a fotografie, kterými jsem se během vytváření děl inspirovala. Proto jsem na internetu „projížděla“ mnoho stránek s fotografiemi zachycujícími zimní krajinu, tradičními malbami, také jsem popadla fotoaparát a sama vyrazila do přírody s cílem najít inspiraci zde. Často jsem také jen tak koukala z okna či do plamínku svíčky, při čekání na tramvaj pozorovala klidně se snášející sněhové vločky snažíc se pochopit, jak se vše kolem chová a funguje.

3.1 Proces tvorby

Zprvu jsem si začala vytvářet malé skici a barevné miniatury, během nichž jsem zkoušela, která technika bude nejideálnější. Má první představa byla, že obrázky budou dosti barevné a syté. Postupně, jak se měnilo tématické zaměření, tak s ním i styl a barevnost. Odstíny byly čím dál více temnější a v této temnotě se pokaždé objevil určitý světlý objekt, které znázorňuje samotné světlo, naději a život. Barevná paleta se tak stala mnohem umírněnější, což mi osobně velice vyhovovalo.

Během práce jsem vytvářela mnoho malých návrhů s řešením kompozicí ilustrací, a vlastně i jejich samotným sdělením. Od klasických českých zvyků až po zobrazení lesních či domácích zvířat, a hlavně zimní krajiny a přírody. Staří pohané se řídili přírodou a věřili, že vše v ní funguje určitým způsobem a z určitého důvodu. Proto na ni v knize kladu velký důraz. Poté, co jsem vytvořila velké množství návrhů jsem se v nich začala lehce ztrácet, proto jsem se pustila do kreslení velkých finálních ilustrací. Věděla jsem, že bych si přála každou stranu plně ilustrovanou, proto jsem každou ilustraci řešila jako dvoustranu.

Před rokem, ve druhém ročníku, jsem si během tvorby na knize Kmotr oblíbila kombinovanou techniku kresby, černého akvarelu a bílé tempery na šedém papíře. Přišlo mi, že se hodí i na téma zimy a sních a světlo namalované bílou temperou na tmavém podkladu krásně vyniknou. Tentokrát jsou ale zimní ilustrace, oproti Kmotrovi, kolorované i barevnými akvarely.

Přesto jsem se vše snažila udržet ve stejné barevnosti tak, aby ilustrace spolu ladily. Na tmavě modrém pozadí se vyskytují světlé objekty. I pro světlo svíček a ohně jsem použila stejné odstíny žluté a oranžové barvy.

Na každém pozadí se objevují výrazné kresebné linie – další způsob o propojení všech ilustrací. Také jsem jimi chtěla docílit větší dynamičnosti výjevů.

Po dokončení jsem ilustrace oskenovala na školním skeneru a dále v programu Adobe Photoshop lehce barevně upravovala, ale převážně čistila tmavé plochy tak, aby byly pěkně čisté a nepůsobily flekatě. Toto bohužel zabralo mnohem více času než jsem si představovala, z tohoto důvodu se vše stalo najednou mnohem více časově náročnějším.

Během tvorby na velkých ilustracích jsem se stále věnovala i malým návrhům, a tak se nějak formovala má kniha. Neměla jsem na začátku dokonale promyšlené, co vše v ní chci zmínit. Samozřejmě jsem měla určitou představu, ale chtěla jsem tomu nechat trošku volnější průběh a do knihy vložit ilustrace a informace takové, aby kniha fungovala jako celek a aby na sebe strana po straně určitým způsobem navazovaly.

Konečným námětem celé knížky se tedy stalo „světlo“ – ve smyslu Slunce, života a naděje. Usilovala jsem tím o jakési propojení pohanských a křesťanských zvyků, protože oboje vychází ze stejných zdrojů, a přitom mi přijde, že jsou chápány jako odlišné.

4 POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

4.1 Popis díla

Finální název knihy je „Světlo Vánoc“. Kniha má rozměry 200x180 mm a obsahuje 32 plně ilustrovaných stran.

Pro ilustraci obálky jsem se inspirovala jedním momentem v knize, průvodem lidí kráčeících za severskou svatou Lucií, který jsem přemalovala a vyřešila více detailněji. Přejde mi to jako dobře vystihující výjev, který znázorňuje sílu světla a naděje, jak si razí cestu tuhou zimou a tmou. Na zadní straně obálky je krátké povídání o obsahu.

Knihu jsem vyřešila trochu netradičně, protože jsem jak patitul, tak tiráž plně ilustrovala. Také je zvláštní tím, že obsahuje dvě různé předsádky – na začátku tmavou a na konci bílou. Důvodem této volby byla „cesta“ knihou, z depresivní temnoty až do světla, krásy a čistoty zimy.

Celkově kniha obsahuje 15 velkých ilustrací (nepočítaje obálku knihy) – Patitul, Titul, Příchod tmy, Čerti v lese, Severská sv. Lucie, Česká sv. Lucie, Pouštění svíček, Oheň, Vykuřování, Kapři, Slaměné ozdoby, Větvičky, Jmelí, Ledové jezero a Stopy ve sněhu.

Na počátku knihy nás provází vítr, který vane a postupně sílí s tím, čím dále se v knize ocitáme. Má znázorňovat příchod a strach z temnoty a démonických sil, kterých se pohané a Keltové tak obávali. Vítr, spíše už silný vichr, nás zavane do lesa plného čertů a strachu. Z lesa se dostáváme ven, na kopec, kde kráčí severská sv. Lucie. Poté následuje klid, v podobě české sv. Lucie a svíček, které symbolizují naději. Toto jsou křesťanské symboly a také naše tradice, které jsem chtěla do knihy vložit nenásilným způsobem. Poté následuje oheň, což je zase symbol pohanský (tímto vzájemným prolínáním v knize jsem chtěla ukázat i to, jak se vše ve skutečnosti prolíná). Dále, pálení františků a pryskyřic je dalším shodným pohanským a křesťanským zvykem. Následují kapři, další česká tradice. Taktéž slaměné ozdoby, kterými si zdobíme domovy, což provádíme i s větvičkami a stálezelenými rostlinami. Nejznámější je jmelí, které je uctíváno pro své magické schopnosti nehledě na náboženské

vyznání. Ač Vánoce a oslavy Slunovratu končí, zima stále pokračuje, ale slunce se pomalu navrácí. To jsem znázornila pomocí výjevu z přírody se západem slunce. Celá kniha je ukončena bílou sněhovou pokrývkou, ve které jsou stopy ptáků, které mají taktéž znázorňovat život v krajině hlubokého spánku.

4.2 Technologická specifika

Pro ilustrace jsem zvolila kombinovanou techniku kresby, malby akvarelem a bílou temperou. Prvním krokem bylo vytvoření kresby, a to tužkou Negro. Vlatně to není normální tužka, neleskne se a nemaže, má černý sytý pigment, je to spíš spojení tužky a uhlu. Přesně tyto vlastnosti jsem potřebovala, protože jsem věděla, že malby budou hodně tmavé a tužka by určitě nebyla vidět. Papír jsem zvolila šedý, značky Fabriano.

Poté jsem si papír se zhotovenou kresbou napla na desku. Po vypnutí jsem kresbu vykolorovala akvarelem, nakonec jsem řešila světlo a bílé plochy pomocí bílé tempéry. Popřípadě jsem příliš světlá místa ztmavila či obráceně. Nakonec jsem přeci jen musela kresbu místy oživit. Přestože je Negro černé, pod nánosem tmavé akvarelové vrstvy kresba lehce zanikla.

Po dokončení tradičního postupu jsem ilustrace oskenovala na školním skeneru EPSON, s rozlišením 600 DPI. Následně jsem vše upravovala v programu Adobe Photoshop – ladila kontrast světel a stínů, barevně vyvažovala, retušovala a prosvětliila tmavá místa.

Poté jsem celou knihu vysázela v programu Adobe InDesign, kde jsem taktéž řešila textovou část. Pro text jsem zprvu zvolila písmo Berenis, po zkušební tisku se naneštěstí některá písmena slila a text nebyl příliš čitelný. Proto jsem zvolila písmo, které mělo možnost i většího duktu. Stalo se jím písmo Adobe Caslon Pro, s duktem semibold. Velikost písma je 14,5b. Zarovnání textu je buď na stranu a nebo na střed, záleží na umístění textu. Pokud je ve středu stránky, je zarovnán na střed, pokud na okraji, zarovnání je na stranu, na které text leží. Tato různorodost zarovnání je záměrná, díky ní kniha nabíla další dynamičnosti.

Tisk jsem nechala zhotovit v pražské tiskárně INDIGOPRINT, kde jsem knihu také nechala sešít. Tisk je na křídovém papíře. Zkoušela jsem i matnější, více přírodní a na omak příjemnější papír, velké barevné plochy však nevyšly kvalitně. Gramáž papíru je 170 g/m². Typ vazby je V8.

4.3 Přínos práce pro daný obor

Jestli je má kniha nějakým přínosem pro obor, to nemohu říci. Myslím si ale, že by se někomu mohla stát inspirací, co se týče zpracování, ve kterém narušuji zaběhnuté způsoby úpravy knihy (na mysli mám odlišnou předsádku či všechny stránky plně ilustrované). Určitě ale nejsem první, kdo takto knížku zpracoval.

Také by mohla být přínosem, nebo alespoň zajímavostí, pro svou prioritu vloženou do ilustrací, které mají sdělovat jak informace, tak převážně pocity a atmosféru.

5 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) Knižní a periodická literatura

BAMMES, Gottfried. Die Gestalt des Menschen: Lehr- und Handbuch der Kunstleranatomie. Ravensburg: Ravensburger Buchverlag, 1995. ISBN 3473483788.

MATEU-MESTRE, Marcos. Framed ink: drawing and composition for visual storytellers. Culver City, CA: Design Studio Press, 2010. ISBN 1933492953.

BROUČEK, Stanislav a Richard JEŘÁBEK, ed. Lidová kultura: národopisná encyklopedie Čech, Moravy a Slezska. Praha: Etnologický ústav Akademie věd České republiky v Praze a Ústav evropské etnologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně v nakl. Mladá fronta, 2007. ISBN 978-80-204-1450-2.

VONDRUŠKA, Vlastimil. Církevní rok a lidové obyčeje aneb kalendárium světců a světic, mučedníků a mučednic, pojednávající o víře českého lidu k nim, jakož i o liturgii katolické. Ilustroval František SKÁLA. České Budějovice: Dona, 1991. ISBN 80-85463-03-2.

FRAZER, James George. Zlatá ratolest: magie, mýty, náboženství. 2. vyd. Přeložil Věra HEROLDOVÁ-ŠŤOVÍČKOVÁ, přeložil Erich HEROLD. Praha: Mladá fronta, 1994. ISBN 80-204-0488-0.

KRČEK, Josef. Vánoce: putování do Betléma. Ilustroval Renáta FUČÍKOVÁ. Praha: Albatros, 2011. ISBN 978-80-00-02856-9.

KRČEK, Josef. Příběhy dvanácti měsíců. Ilustroval Renáta FUČÍKOVÁ. V Praze: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-04104-9.

SKOPOVÁ, Kamila. Hody, pusty, masopusty. Praha: Akropolis, 2014. ISBN 978-80-7470-077-4.

b) Internetové zdroje

Krampus – Wikipedia. [online]. [cit. 22.04.2018]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/Krampus>

Sv. Lucie – Česke–tradice.cz [online]. [cit. 22.04.2018]. Dostupné z: <https://www.ceske-tradice.cz/tradice/zima/sv.-lucie>

Nebožtíci u stolu, posvátná polena, muchomůrky, sláma a kopí. Hurá, Vánoce! – Patálie [online]. [cit. 22.04.2018]. Dostupné z: <https://patalie.cz/neboztici-u-stolu-posvatna-polena-muchomurky-slama-kopi-hura-vanoce/>

České Vánoce – Tradice a zvyky adventního období – Prague City Line [online]. [cit. 22.04.2018]. Dostupné z: <http://www.praguecityline.cz/kulturni-zivot-v-praze/ceske-vanoce-tradice-a-zvyky-adventniho-obdobi>

Jmelí - symbol Vánoc a léčivá rostlina – DobráVěc.cz [online]. [cit. 22.04.2018]. Dostupné z: <http://magazin.dobravec.cz/jmeli-symbol-vanoc-a-leciva-rostlina>

Vznik a historie Vánoc – Milujivánoce.cz [online]. [cit. 22.04.2018]. Dostupné z: <http://www.milujivanoce.cz/cs/temata/show/historie-vanoc-obdobi-24/19-vznik-a-historie-vanoc/>

Vánoce a tradiční zimní slunovrat. Historie jak ji možná neznáte – Čítárny [online]. [cit. 22.04.2018]. Dostupné z: <https://www.citarny.cz/index.php/vanoce-historie-jak-ji-neznate>

Pohanské Vánoce aneb jak se k nám dostal stromek – Magazín Tábořsko sobě [online]. [cit. 22.04.2018]. Dostupné z: <https://tabor-sko.webnode.cz/products/pohanske-vanoce-aneb-jak-se-k-nam-dostal-stromek1/>

Zimní slunovrat a staří Slované – Středověk [online]. [cit. 22.04.2018]. Dostupné z: <http://www.e-stredovek.cz/view.php?-cisloclanku=2007120002>

6 RESUMÉ

The topic of my bachelor's work is an author's illustrated book. This book is about a winter holiday - Christmas. The book bears the title „The Light of Christmas“.

I don't know why I like this holiday so much, maybe it's because of some old memories from my childhood. Or maybe because it's the holiday of peace, love and calmness. Recently, my life has been filled with hectic and psychologically challenging events and that's why this subject intuitively attracted me. Anyway, I wanted to avoid today's commercial Christmas celebrations – full of rush, stress and shopping things and presents. The original Christmas was very modest. Therefore I was more interested in traditions.

But my intention was not to write about the well-known Czech traditions, however I mentioned some of them briefly. My goal was to write about the origin of this holiday, about the winter Solstice, and also about a relation between pagan and Christian customs. Many people don't know it comes from the same source. Both of them worshipped the Sun – the source of light, life and hope. We all know, during winter, nature is in deep sleep, days are short and nights long, dark and cold. That's the reason why the Sun was so sacred for the people. And also for nature, animals and all the living creatures.

With this book I wanted to show these interesting information to other people, mostly through illustrations with a minimum of text.

One of the most important things for me was to capture the atmosphere, feelings and the spiritual charge of Christmas in the depicted scenes. I also wanted to portray winter as another beautiful epoch of the year.

Overall, the book contains 15 full-page illustrations and one large illustration as a book cover.

The technique of those illustrations is a combination of a dark pencil Negro, watercolours and a white tempera. Illustrations are mainly dark blue with a light object in the background. From the artistic point of view, I was hoping for a certain shifting of my linear drawing skills which led me to greater dynamic strokes.

7 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1

Hledání ideální techniky

Příloha 2

Skici

Příloha 3

Barevné návrhy + skici

Příloha 4

Návrh kompozice obálky

Příloha 5

Obálka originál a s úpravou lidí

Příloha 6

Finální obálka přední strana

Příloha 7

Finální obálka zadní strana

Příloha 8

Návrh patitulu

Příloha 9

Návrh titulu

Příloha 10

Finální patitul a titul

Příloha 11

Ilustrace bez úprav

Příloha 12

Ilustrace s úpravami

Příloha 13

Volba písma

Příloha 14

Ukázka dvoustran

Příloha 15

Fotografie jako reference

Příloha 16

CD s teoretickou a praktickou BP

Příloha 1

Hledání ideální techniky

foto: vlastní

foto: vlastní

Příloha 2

Skici

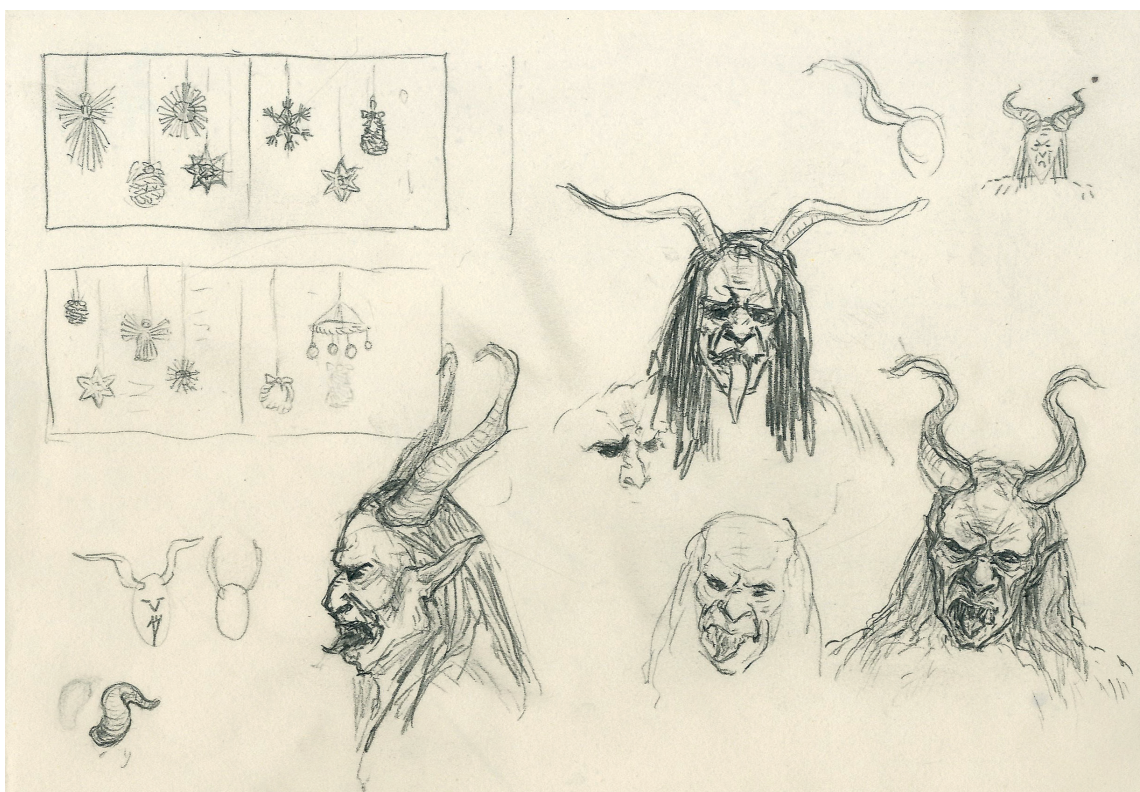
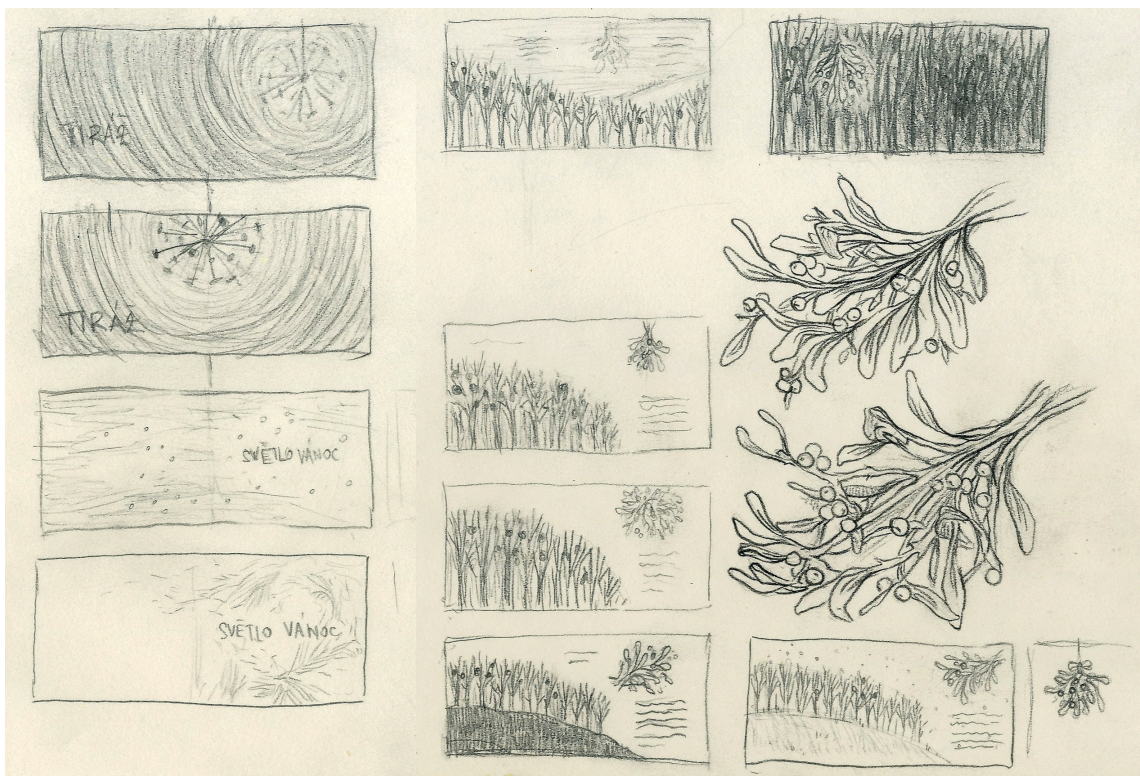

foto: vlastní

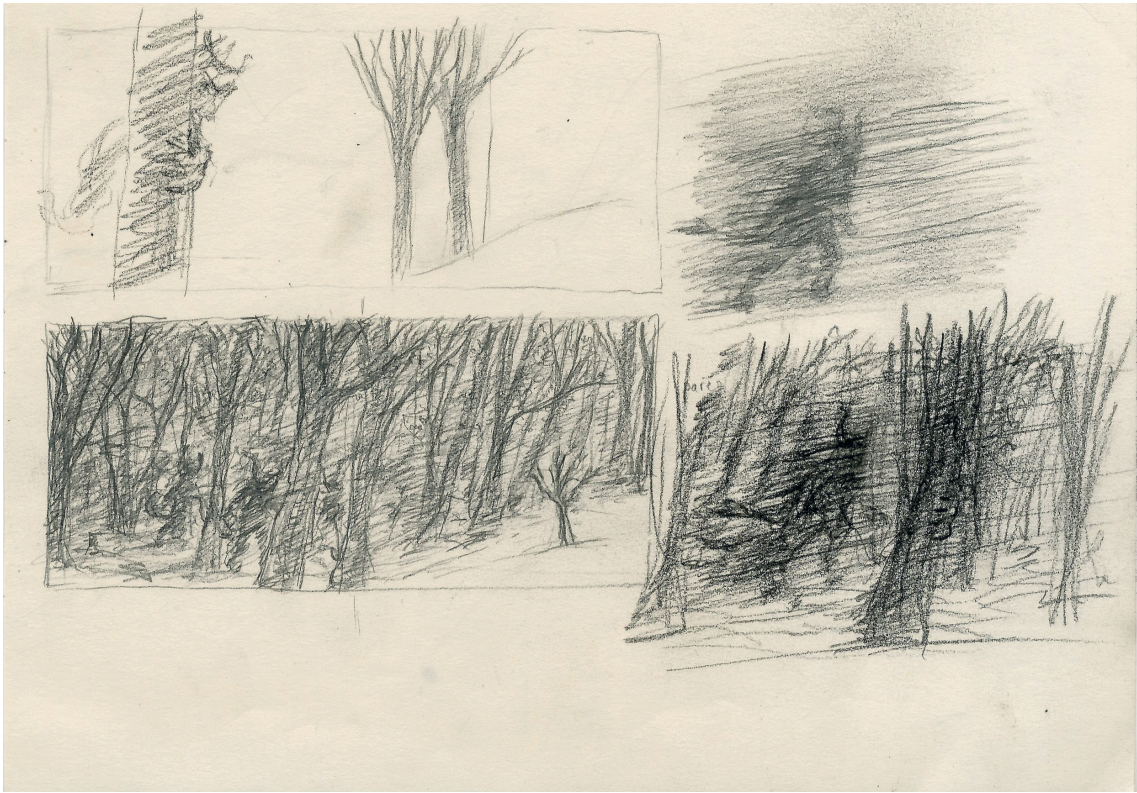

foto: vlastní

Příloha 3

Barevné návrhy + skici

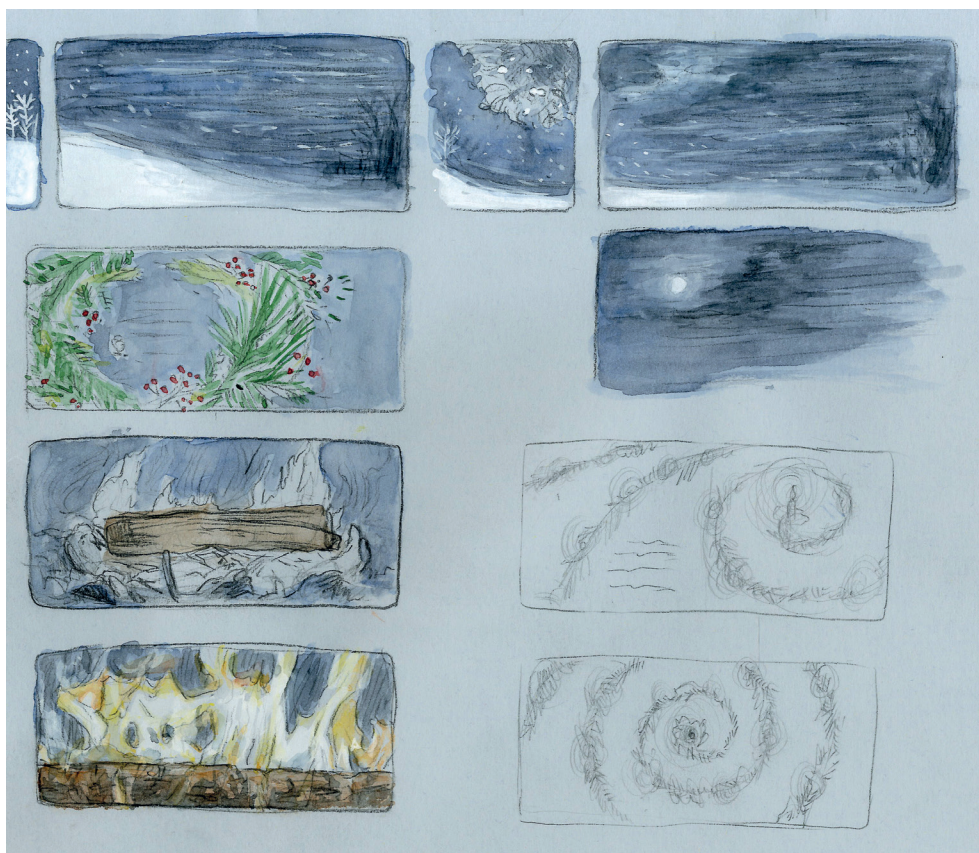

foto: vlastní

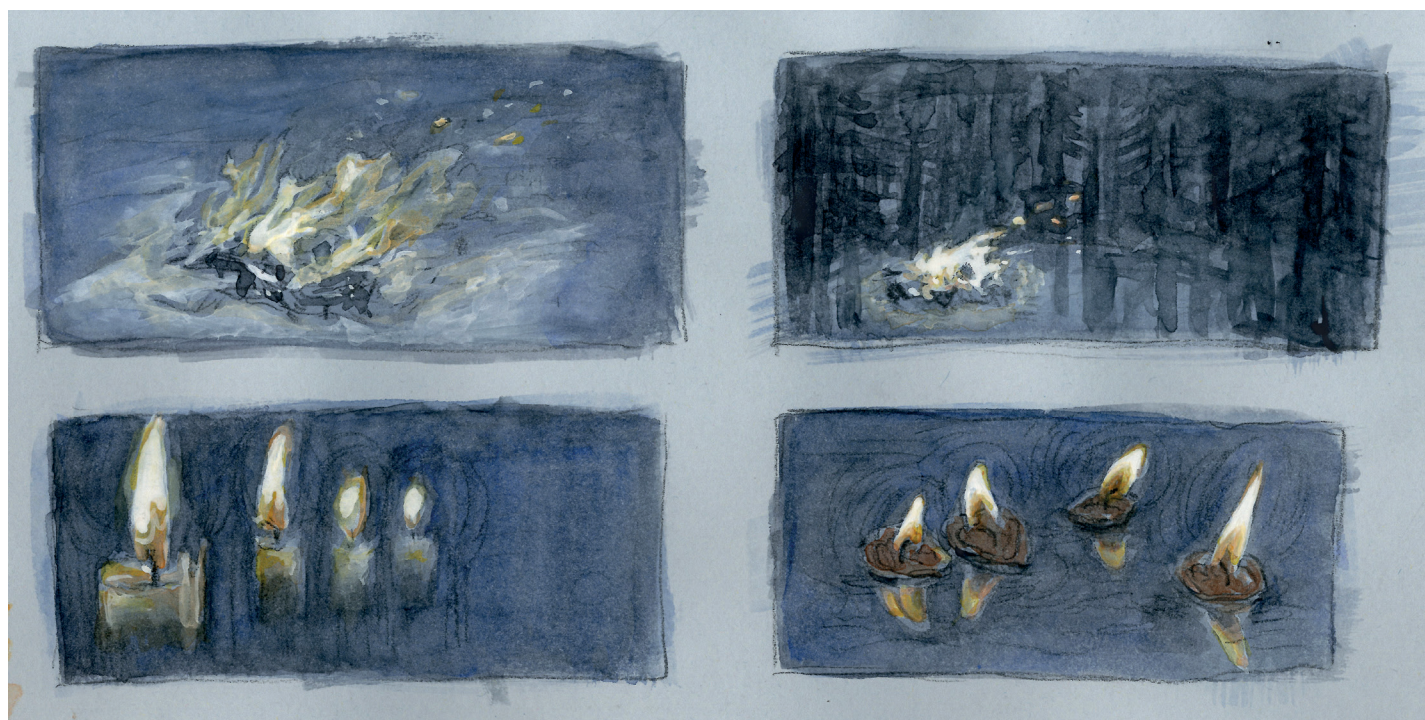

foto: vlastní

Příloha 4

Návrh kompozice obálky

foto: vlastní

foto: vlastní

Příloha 5

Obálka originál a s úpravou lidí

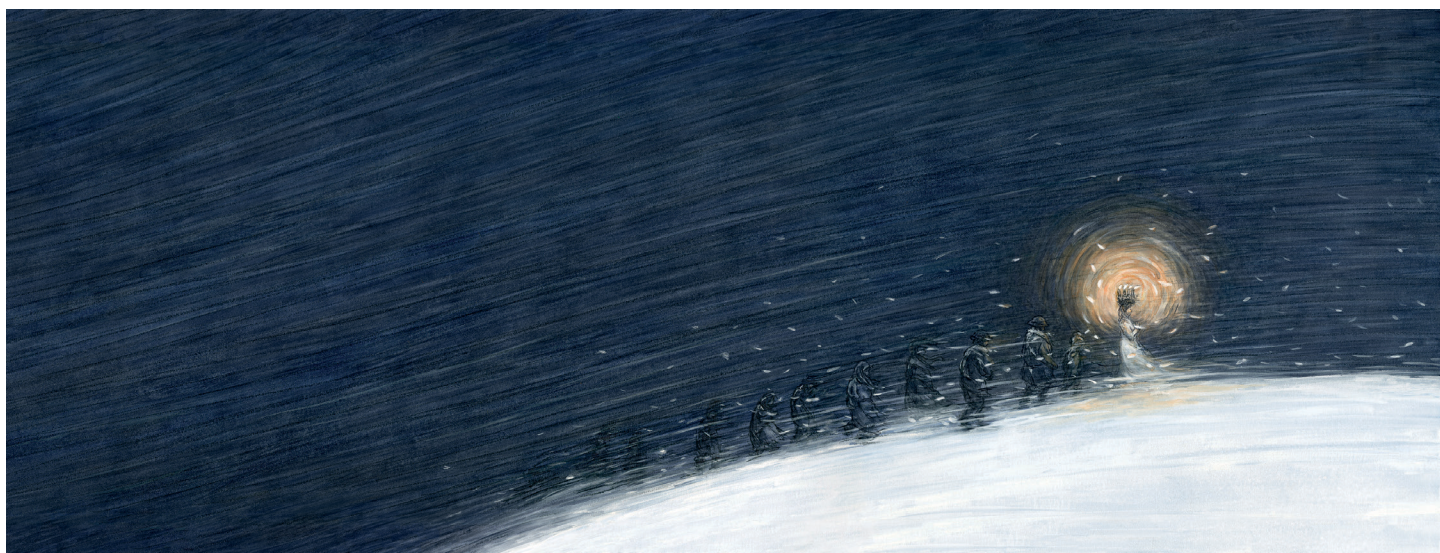
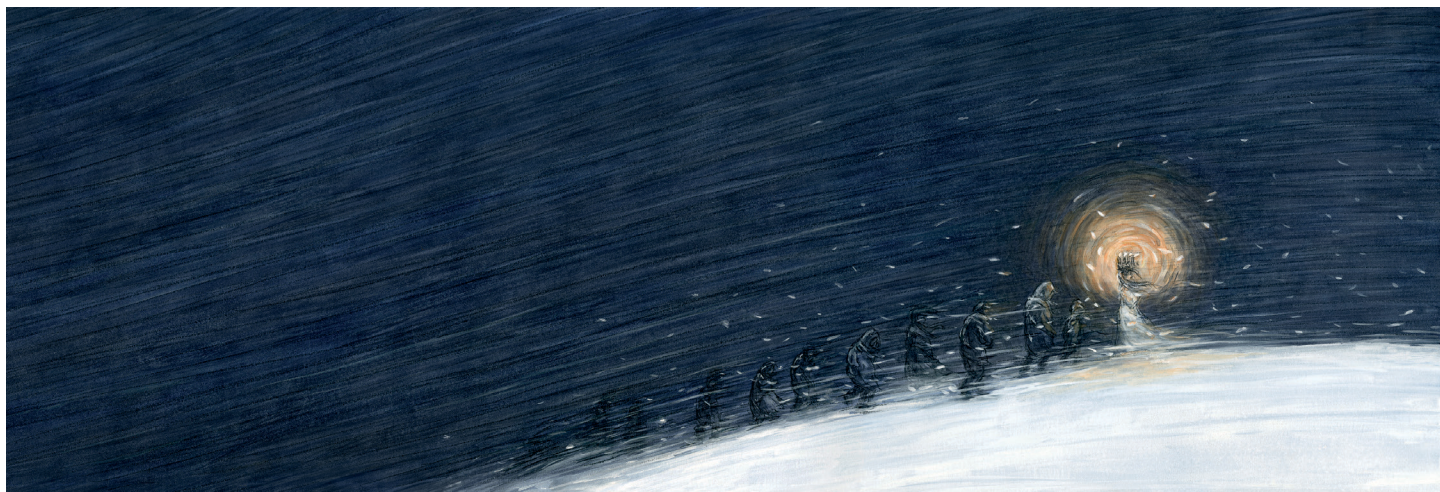

foto: vlastní

Příloha 6

Finální obálka přední strana

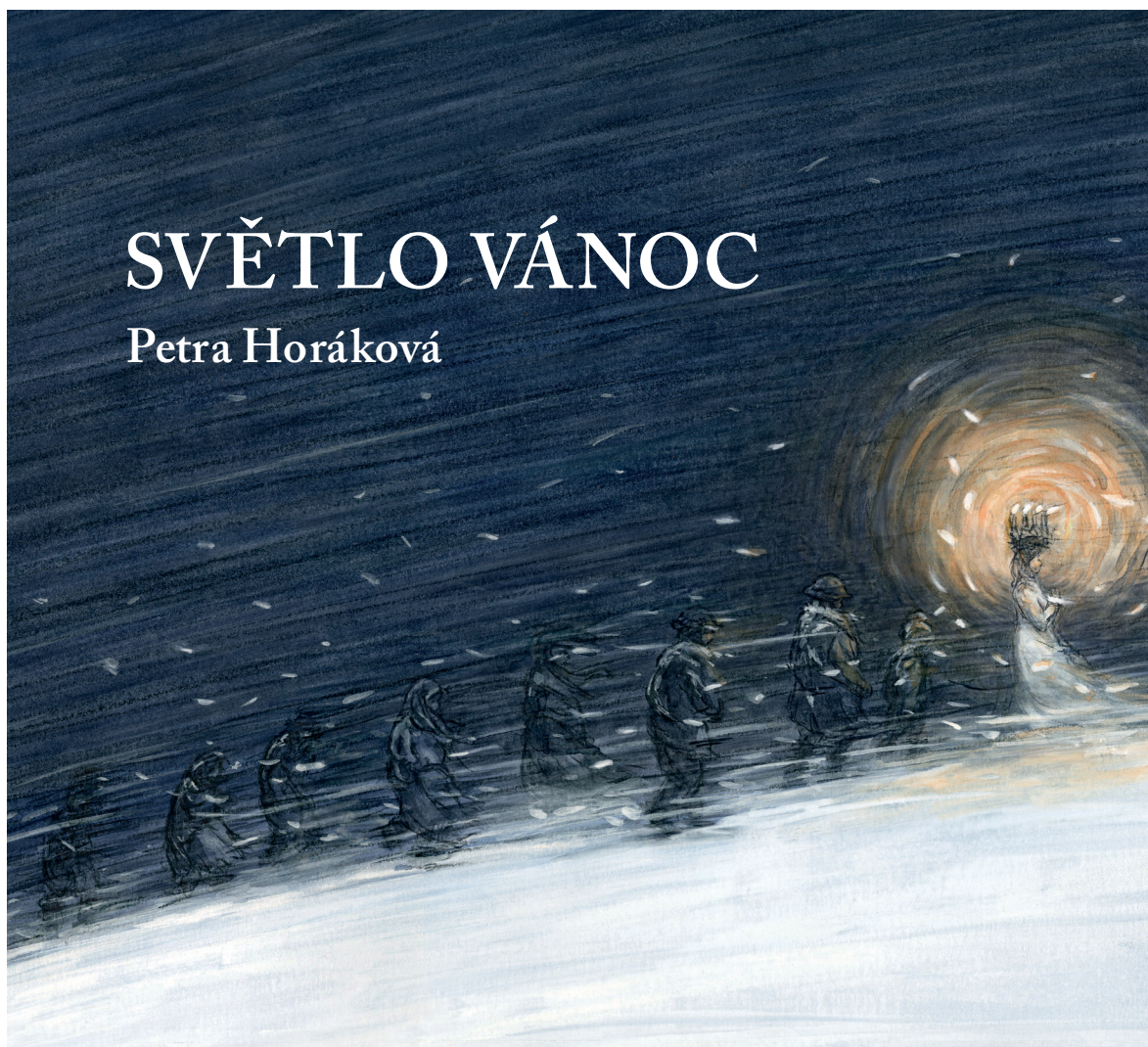

foto: vlastní

Příloha 7

Finální obálka zadní strana

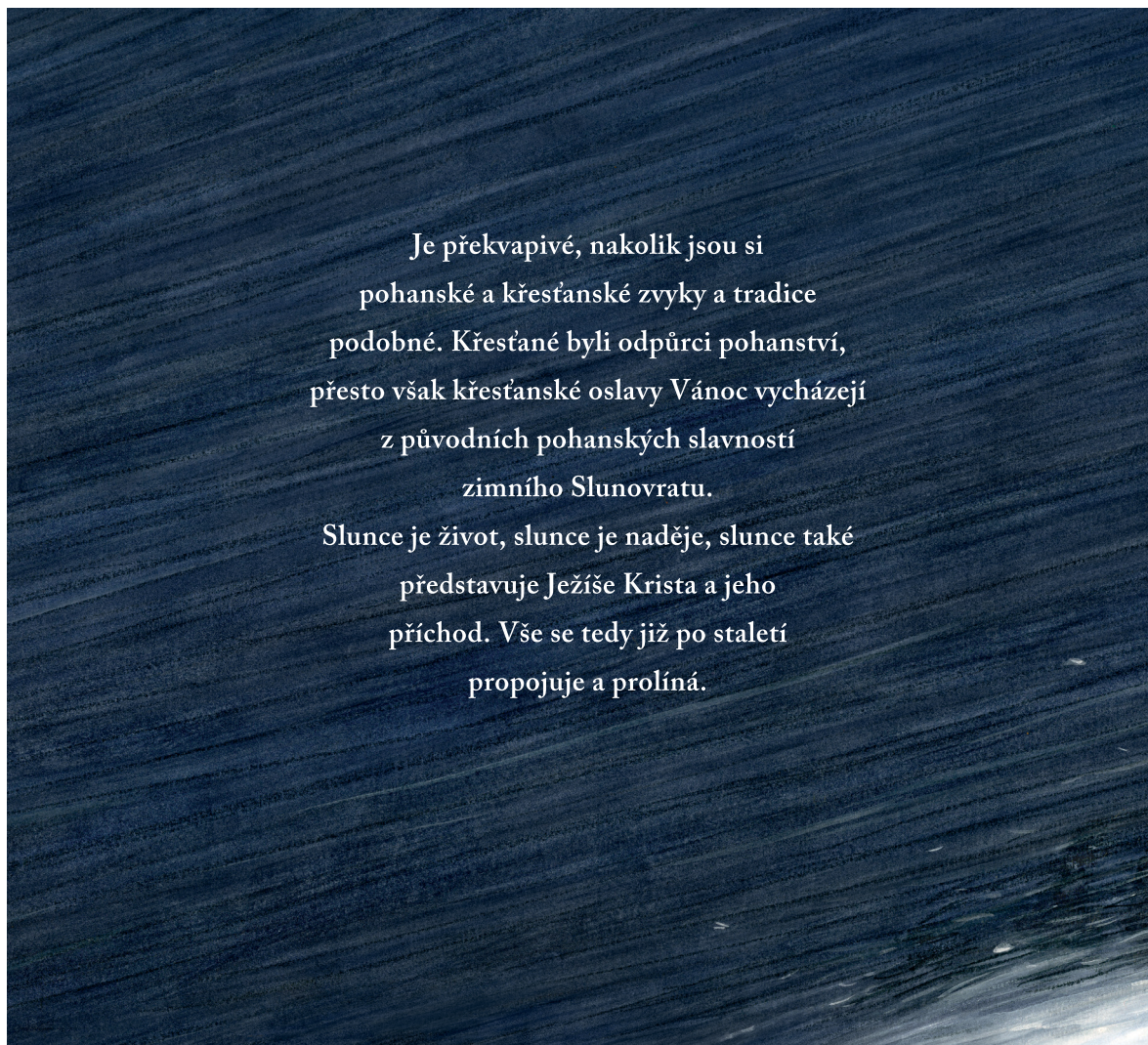

foto: vlastní

Příloha 8

Návrh patitulu

SVĚTLO VÁNOČ

SVĚTLO VÁNOČ

SVĚTLO VÁNOČ

SVĚTLO VÁNOČ

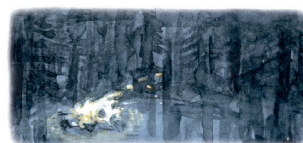

foto: vlastní

Příloha 9

Návrh titulu

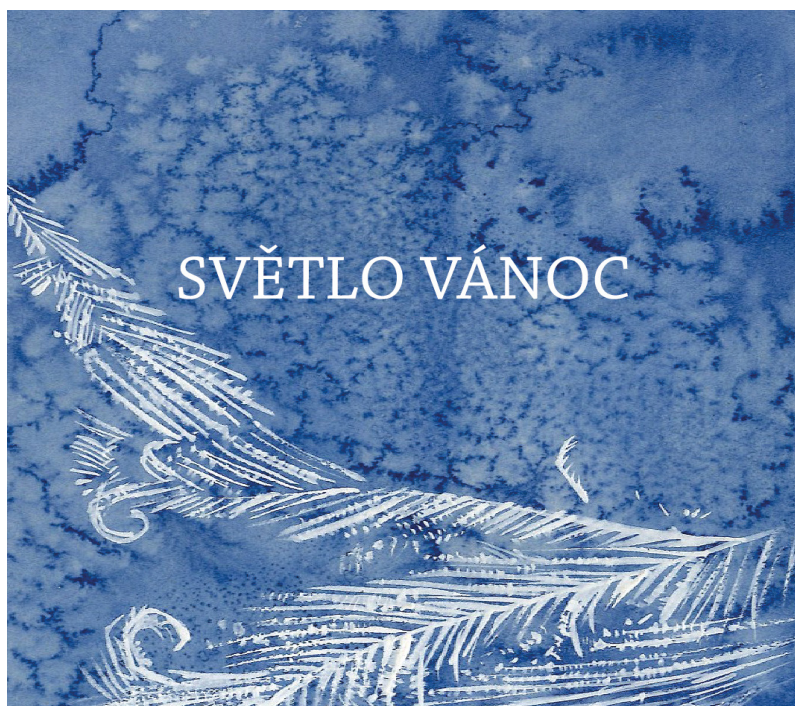

foto: vlastní

Příloha 10

Finální patitul a titul

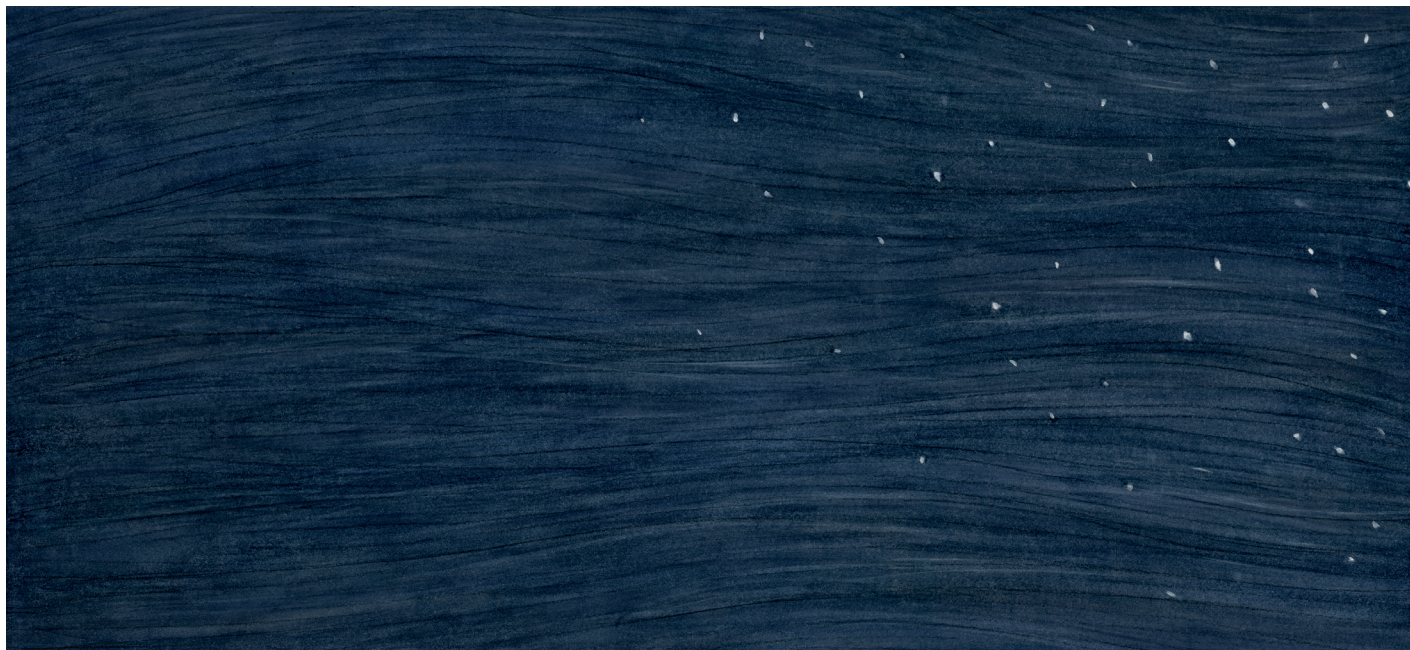

foto: vlastní

Příloha 11

Ilustrace bez úprav

foto: vlastní

Příloha 12

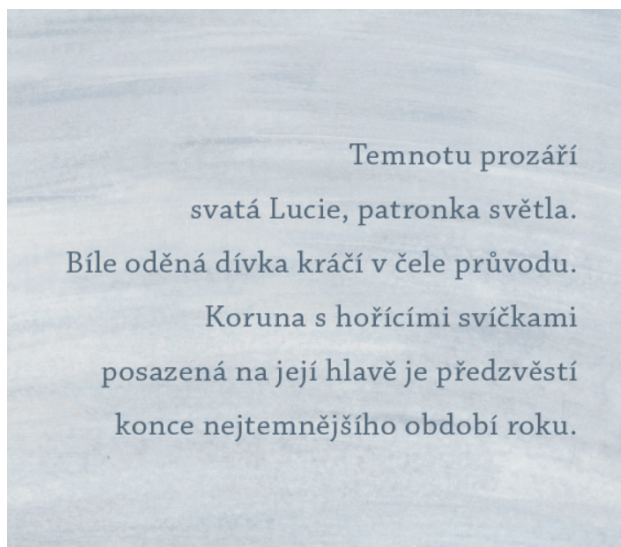
Ilustrace s úpravami

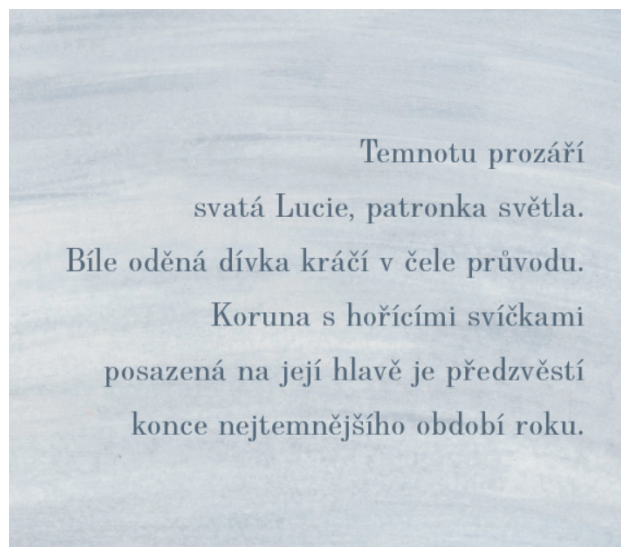
foto: vlastní

Příloha 13

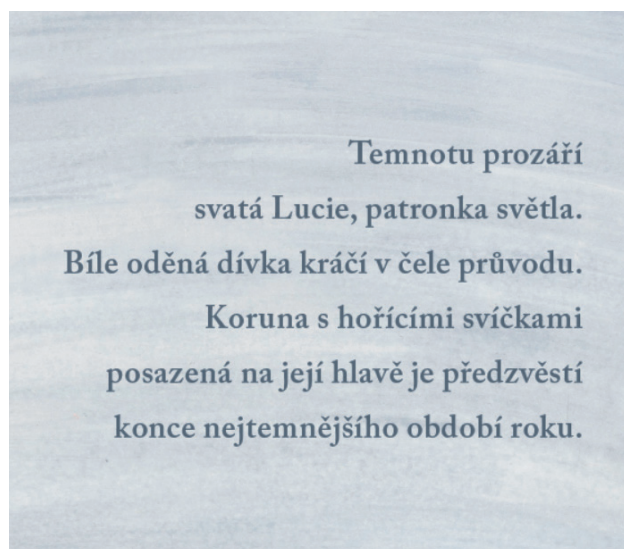
Volba písma

Chaparral Pro

Berenis ADF Pro

Adobe Calson Pro

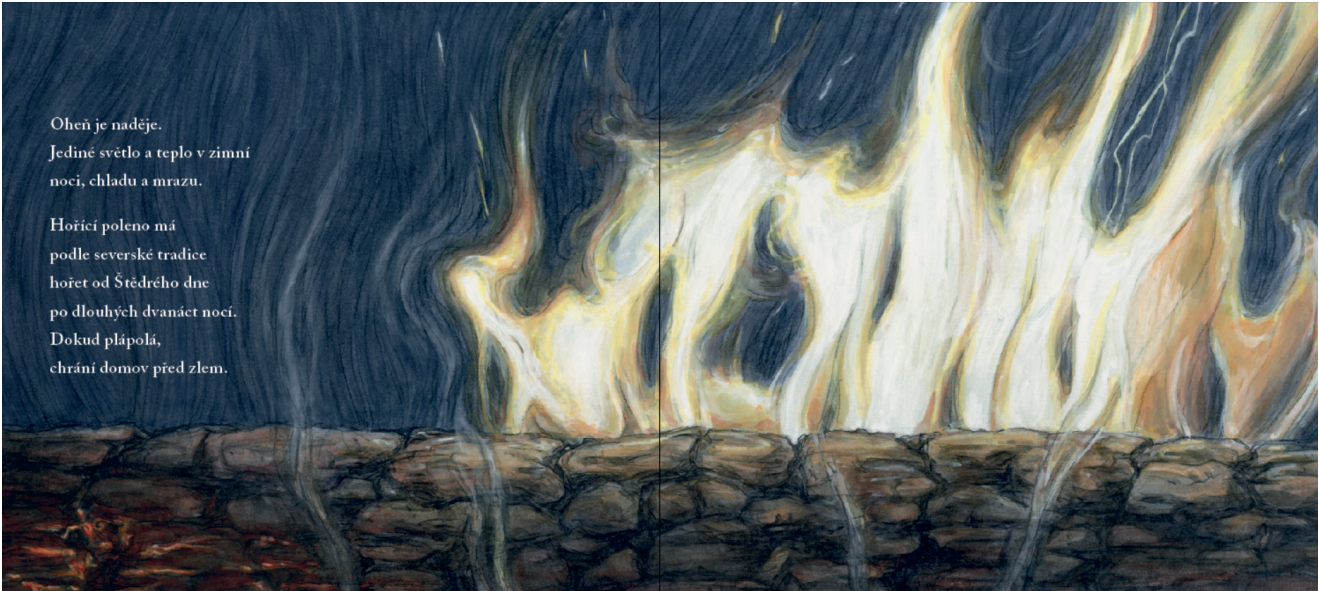
foto: vlastní

Příloha 14

Ukázka dvoustran

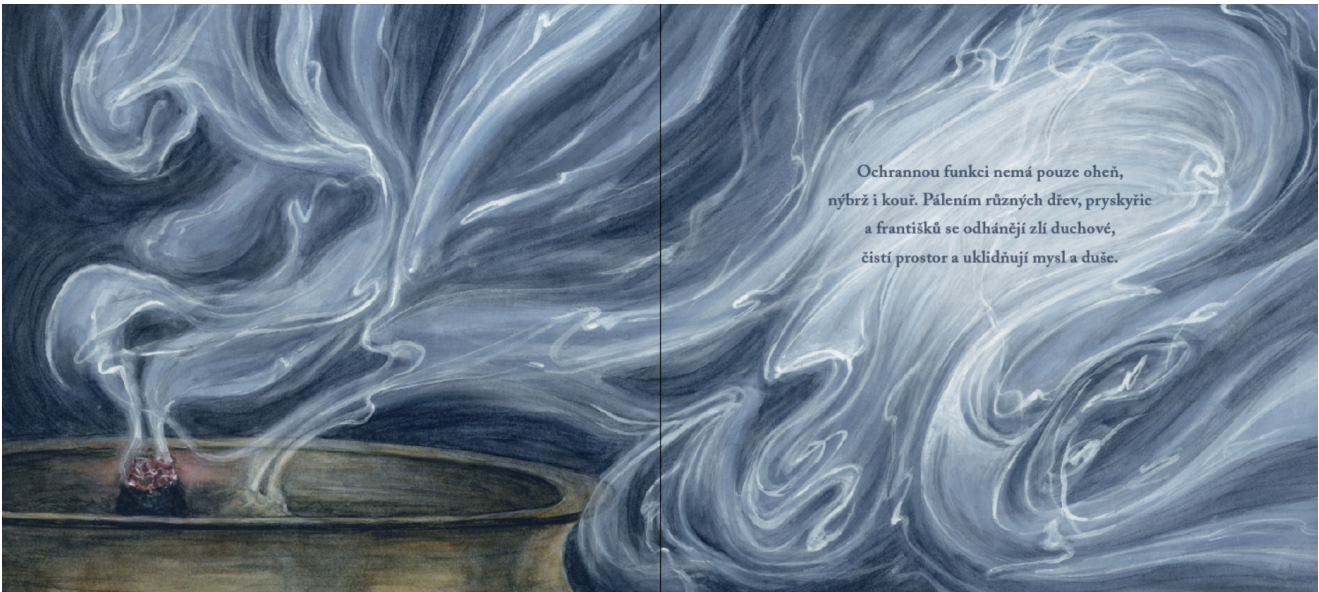

foto: vlastní

Oheň je naděje.
Jediné světlo a teplo v zimní
noci, chladu a mrazu.

Hořící poleno má
podle severské tradice
hořet od Štědrého dne
po dlouhých dvanáct nocí.
Dokud plápolá,
chrání domov před zlem.

Ochrannou funkci nemá pouze oheň,
nybrž i kouř. Pálením různých dřev, pryskyřic
a františků se odhánějí zlí duchové,
čistí prostor a uklidňují mysl a duše.

Ve stromech
a větvích přebývají podle
pohanských pověr božské
bytosti a dobří duchové.
Stálezelené rostliny představují
nesmrtelnost, proto jimi o Vánocích
zdebeme své příbytky.

foto: vlastní

Příloha 15

Fotografie jako reference

foto: vlastní